

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
n. 1° n. 1 " 60 "
n. 2° n. 1 " 90 "
IN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
n. 1° n. 3 "

Numeri singuratici se
vând în Cluj cu 5 fileri,
într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE
PLĂTESC DUPĂ MĂ-
RIMEA LOCULUI CE
OCUPĂ; FIE-CARE
COSTĂ ODATĂ
10 FIL., DE 2 ORI
8 FIL., DE 3 ȘI MAI
MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA:
„RĂVAȘUL“
CLUJ — KOLOZSVÁR
JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂȚĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Să ne întorcem la popor!

Am umblat în zilele trecute la Budapesta, unde s'au ținut prelegeri despre treburi sociale, în spirit creștinesc.

Pornind foia acesta cu ținta de a fi spre *folosul poporului nostru țeran*, pe care se întemeiază neamul și biserica noastră, doriām să ved cum lucră alții, cari au aceeași țintă pentru poporul lor, și doriām să învăț ceva, dacă voiți găsi bun de învățat. Im pare bine, că am luat parte la cursul *creștin social*, de care am amintit în numerii trecuți ai *Răvașului*.

Am învățat, ce am învățat, dar mai ales am văzut o pildă, din care cu toții am pute învăța și trebuie să învățăm. Am văzut *ce fac și cum fac* Ungurii catolici pentru mântuirea poporului lor. Pentru-că și ei, desi Ungurii stăpânesc țara, sunt primejduiți. — E primejduită averea țeranului, și credința lui. Și pe ei îi rōde sērăcia, și îi amenință stricăciunea moravurilor. Și poporul lor slăbește, atât în avere, cât și în morală. E pretutindenea dovedită aceeași lege, că *pecatul sērăcește poporele*, iar *dreptatea*, traiul după legea cea dreaptă alui Dumnezeu, *înaltă neamurile*.

Pecatul e rēul cel mai mare, ce rōde la rădăcina vieții poporului, și la Ungurii, ca și la noi. Deosebirea e numai, că Ungurii catolici au băgat de sēmă mai curînd, și s'au pus pe lucru, ca să împedecce rēul; noi însă abia începem a ne trezi.

Am văzut, din vorbirile și prelegerile, ce s'au ținut — vre-o 20 de înși s'au ocupat cu deosebite treburi — că și la Ungurii catolici lucrurile stau cam, ca și la noi. Țeranii sunt foarte nemulțamiți,

sērăcesc din zi în zi tot mai, mult, și se strică în moravuri. În schimb se înmulțesc în mijlocul poporului creștin Jidovii, și își înmulțesc averea, pe care o fac din nimic. Pretutindenea tot Jidovii sunt crișmari, negustori, întreprinzători și arindași. Ei au dreptul de regal în mână, ei au traficele. S'au înființat ce e drept bolți creștine, *societăți de consum*, însă merg slab; că-s dușmănite și de jidovi și de domni dela administrație, notari, solgăbirăi, vicișpani. Bolțile creștine nu capătă drept de crișmărit, nici trafică. Tocmai ca la noi. Creștinii catolici, chiar' și între Ungurii sunt priviți cu neîncredere, aprōpe ca și Români, și ceialalți cetățeni nemaghiari.

S'a lăjit apoi *socialismul* între Ungurii; mai curînd și mai tare ca printre ai noștri. Cei ce l'au lăjit sunt tot jidovii. Foile jidovești din Budapesta — acolo aprōpe tōte foile unguerești sunt jidovești — se lătesc la sate, pretutindenea. Le lătesc crișmarii și boltașii jidovi, și prin ele se lătește nebuna învățatură a *socialismului*.

După ce au sērăcit pe țeranii, jidovii le vin înainte cu fel de fel de inchipuirii despre împărțirea moșiilor, despre nedreptatea proprietății, și mintea sănătōsă a țeranului, ce muncește în sec, se turbură și — se face *socialist*.

El firește nu câștigă cu asta nimic; din poțrivă perde; își perde liniștea sufletescă, credința în Dumnezeu, cea din urmă mângăiere ce o avea, dar' câștigă *jidaniul*, redactorul foii socialiste, și vînzătorul ei, crișmarul din sat.

E o muncă grea de a abate poporul de pe calea acestei rētăcirii, și a-l aduce iarăși la breazda muncii răbdătōre, la cumpēt și la cruțare. Mai ales dacă s'a mai făcut și *bețiv*, și *necredincios*. Că atunci el nu mai ascultă de preotul, de învă-

țătorul sēu. Mai bucuros ascultă de *Ițig*, crișmarul, și de cutare *Iakob*, „predicatorul“ din Pesta, care vine din când în când în sat, ține adunare cu „poporul“, îi declamează în crișmă, lângă beutură, împotriva proprietarilor, și a preoților, și adunând o sumă de bănișori, pe foi, pe cărți socialiste, mai taxe de înscriere, pleacă cu punga plină spre Budapesta, iar bietul țeran rămâne, și mai sērăc și mai necăjit acasă, și — injură, injură pe toți și pe tōte.

Iată icōna jalnică a stărilor, ce ni-s'au descris în Budapesta.

Adevărat, că conducătorii poporului, mai ales *preoții catolici*, desfășură o lucrare întinsă împotriva acestor stări, — prin societăți de tot felul în cari încheagă puterile poporului, și-l apără — dar trebuie să mărturisescă și ei, că în fața marilor primejdii e puțin, ce pot face, pentru-că s'au trezit și ei cam *târziu*. Au de luptat apoi și ei cu miile de piedeci, cum am spus, ca și noi.

Orî cât de puternici ar fi catolicii în țară, puterea lor față cu a jidovilor e prea mică, mai ales în Budapesta. Acolo totul e jidovit; chiar tot. Mai e încă un rēu, că mulți catolici chiar dintre preoți, dintre cei mai înalți și bogăți, nu-și bat capul cu treburi de acestea. Orî cât de însuflețiți sunt unii, cei mai mulți sunt nepăsători, și — străini de popor. S'au domnit prea tare; le este orecum să se scobōre între țeranii și să aibă grije de necăsurile lor.

Se învățăm deci din pățania altora! Să ne întorcem din vreme la poporul nostru iubit, să ne scoborim în mijlocul fraților noștri țeranii și se-i ascultăm, ce-i dōre, ce le lipsește. Să fim cu adevărat *părinții poporului*.

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Nōptea.

Pace 'n vâi, pe dealuri pace,
Satul dōrme. Nōptea-i lină.
Prin bordeele sērăce,
Luna-și plimb'a ei lumină.

Nici o șōptă, nici un freamăt,
Pe câmpie, prin grădine!
A murit al apei geamăt
Și a doinelor suspine.

Sunt albite, ca de neauă,
Prăfuitele șosele...
Scaldă razē 'n bobii de rōuă,
Melancolicile stele.

Pe sub stresini, prin pridvōre,
Luna scaldă 'n triste raze
Fețe fripte de sudōre,
Orî vre-un suflet, ce veghiază.

Muncitorul odihnește,
Tot visând la greul vieții,
Și la muncă îl trezește,
Prima raz'a dimineții.

N. M.

Scrisori cātră un nepot.

XI.

Iubite Nepōte! Haidem să ne luăm cātră Roma-veche. Când îți voiți aminti ceva despre lucrurile, ce ne-au mai rēmas dela strămoșii noștri, parte ruinate, parte neruinatē, ție-le voiți spune în rēndul, după cum le-am cercetat. Nici nu îți spun tōte amēruntele, ci cāte ceva mai însemnate, ca se ții în minte, ce vei pute mai ușor. Acum ne vom duce pe la locurile celea mai de frunte ale străbunilor noștri, pe la casa țerii, unde își țineau ei adunările, vorbirile, alegerile; pe la casa orașului, și pe la bisericile păgâne.

Mai înainte de ce am ajunge la acestea, să ne băgăm într'o bisericuță, care nu e departe de aceste. Numele bisericei l'am uitat, dar știu de ce e însemnată. Un călugăr își aprinde o luminare, și și nouē ne dă cāte una tot la cāte 5—6, și ne

scobōră pe nește petrii în o pivniță, și din asta și mai în jos în alta pivniță. În acesta a fost închis sfântul Apostol Petru, că adeca era temnița cea mai aspră pe vremea străbunilor noștri păgâni, și se numnia *carcer Mamertinus*. Aici a fost închis și un împērat din Africa, cu numele *Iugurtha*, căci a vëndut pe Romani, și i-a batjocorit. Cine era băgat în temnița cea mai din jos, pe sēma aceluia nu mai era scāpare, ci el își făcea facerea, cum a făcut și Iugurtha. Pe sfântul Petru încă l'au băgat în temnița cea mai din jos, căci el predica iuvēțatura lui „*Christos*“ cum îi ziceau Romani Domnului Christos, și apoi acesta învăța pe omeni la cumpēt, la viață casnică nepētată, și acesta nu le plăceau la Romani. El n'a murit aici, căci a fost scos. Aici ne-a arētat călugărul un pocump, un stâlp de care a fost legat cu lanțul sf. Petru.

Ni-sē împle inima de durere, când vedem, că omeni sfinți, cum a fost și sfântul Petru, și cāte au suferit pentru biserică, și noi omeni netrebniți, cum nu ascultăm de biserică, cum călcăm poruncile ei!

De aici ne luăm la Capitoliu, unde trebuie să te sui pe un șir de trepte lungi și late. Capitoliul e azi casa orașului, casa comunală, unde isprăvește judele comunal trebile orașului. Primariu în Roma azi e prințul *Colonna*, un pretin mare al Românilor.

La capētul treptelor de din sus, la stānga, se află două cōtrețe. În una se află o lupōică, în cealaltă un vultur. Lupōica a nutrit pe Romul, care a făcut Roma, ēră vulturul e sēmnuț țării, a bravurei, care se pune pe steagurile Romanilor. Aceștia amēndoi se susțin pe cheltuiala statului, și de acea sunt puși aici, ca să le aducă aminte Italianilor de mārirea Romanilor, și sē-i îndemne se fie și ei așa.

La stānga Capitoliului se află o biserică, numită Sancta Maria în Aracoeli (sfânta Marie pe

altariul ceriului). Istoria bisericei acesteia e următōrea: Pe când Romani l'au fost cinstit pe împēratul lor August cu tot felul de nume, au voit sē-l numere între Dumnezei, de viu, cum l'au numērat pe Romul după mōrte. Atunci i-au apărut în vis lui August Maica Precestă purtând în brațe pe Fiul sēu, arētându-i, că acesta e și Dumnezeu adevērat și Impērat. Atunci August împēratul nu a voit să lasă pe Romani sē-l facă Dumnezeu, ci a ridicat un altariu, pe care a scris: „Altariul Intăiului Născut alui Dumnezeu.“ Mai târziu a ridicat aici o biserică Impēratul Constantin cel Mare, și a numit-o Aracoeli. — Tot atunci a curs în Roma din o fântână oleiū, carea ca și arētarea de mai sus prorocia venirea Mântuitorului. De acea a curs oleiū, căci cu acesta se ungeau preoții, prorocii și împērații, și Domnul Christos a fost, și preot și profet și împērat. Chiar și numele acesta *Christos* atāta însemnă cât „uns.“

Așa a pregătit Dumnezeu venirea Fiului sēu pe lume. Intre Jidovi a trimis profeți, cari cu sute de ani înainte de ce s'ar naște Mântuitorul, spuneau, prevestiau cum, unde și când are să se nască. Și după-ce Mântuitorul a venit se scōtă din stricăciune tōtă lumea: și între păgâni avea să se vestescă venirea lui. De acea un filosof grec a zis: Nu mai știm nimica, trebuie se vină cineva din cēriū se ne învețe, se ne scōtă din învălmășēla acesta.

În biserica acesta este un copil mic făcut din lemn și îmbrăcat în haine scumpe, împodobit cu tot felul de aurituri, de scumpēturi, încāt e prețuit la mai multe mi. Acesta îl duc la betegi prin Roma, și atingându-se de el, mulți se vindecă prin credință, de acea îl dau tot felul de lucruri scumpe, inele, cercei, cruciuliți de aur, cari se cōsă de hainele lui.

De aici ne-am dus la „Forum Romanum“, care atāta însamnă cât piața Romei. Se ne vedem aici!

Unchiul Iob.

Eri și azi.

— Fine. —

Azi prunci nu mai sunt ca mai înainte, nu-și află desfătarea în jocuri copilărești, nu mai găsești la ei nevinovăția acea a inimii, care îi face asemenea ingerilor, azi de ar veni Mântuitorul nostru Isus Christos pre pământ, abia ar afla prunc căruia să-i potă zice cuvintele pline de dragoste Dumnezească: „Lăsați prunci se vină la mine, că unora ca acestia este împărăția cerurilor.“

În loc de jocuri pline de nevinovăție copilărească, stau totă ziua până seara târziu în ușile și pridvorul crișmei, ascultând vorbele scârbôse și necurate ale ômenilor beți, ascultând înjurăturile, cari es din gură acelora spurcată prin beutură fără măsură și fără cumpet, și ast-fel își venineză sufletul și nevinovăția inimei din fragedă copilărie, fără ca să se afle cineva mai cu minte, cine se-î alunge de pe acolo; azi prunci abia pot zice cuvântul dulce tată și mamă, și auzind înjurăturile, acelea le învață, ér' nu rugăciuni și alte vorbe frumoase spre lauda și mărirea lui Dumnezeu, ér' părinții în loc de a-î îndemna pe calea cea adevărată a vieții creștinești auzindu-i suduind, înjurând se bucură de așa numita „istefime“ a lor, nesocotind, că odată pentru toate vorbele și faptele copiilor ei vor fi trași la răspundere și vor fi pedepsiți. — Ér' tinerii?

Unde sunt acelea petreceri frumoase românești, cari ne înveseleau inima vâzându-le, și cari îl întâreau pe om în nădejdea unui viitor mai bun, mai frumos? Au perit ca și când nu ar fi fost nici odată.

Acum tinerii nu-și mai află plăcerea în petreceri nevinovate, nu mai poți vedea între ei acelea fețe vesele, pline de viață, cari au încântat ôrcând pe poetul și l'a silit a-le numi cu cuvintele; „Român verde ca stejarul“ și „Românul are șapte vieți în peptui de aramă.“ Umbre sunt toți, feciori și fete, bărbați și femei, abia clătînându-se sub povoră grea a bătrânelor fără de vreme, cășunată prin o viață destrăbălată, necumpătată, în mâncare și beutură și plăcerile deșerte lumești. Și când îți vin în minte acelea tipuri mărețe de vitejie românească, cari au pus în uimire odată lumea întregă, și vezi acestea rămășițe nevrednice de numele ce-l pörta, te lovește o jale, îți vine se plângi pierderea visului frumos despre o românie puternică în fapte și în virtuți.

Dar' bătrânii acești înțelepți ai fie-cărui sat, cari și-au câștigat învățătura și înțelepciunea lor în școla grea a vieții în decursul a mai multor zeci de ani?...

Am cetit odată într'o carte, a unui sfânt părinte, că Dumnezeu, dacă voește a certa ômenii unei comune, ia din mijlocul lor bătrânii, și de câte-orî își aduc aminte de acestea cuvinte, totdeauna le vöd adevărate în zilele noastre.

Și într'adevăr nu este sat românesc în care se poți afla acești povățuitori înțelepți în număr după cum ai aștepta socotind numărul locuitorilor; abia ici cölea câte unul înpodobit cu cununa strălucită a căruntețelor bătrânești, și și acela nu mai îndrăznește a-și deschide gura spre a îndemna poporul la viața mai creștinească, luat fiind numai în ris și în batjocură.

Și vai de acel popor, care batjocurește căruntețele bătrânești, acela nu arată senineța vieții, acela nu mai este vrednic de traiu îndelungat.

Tot dreptul îl au bătrânii noștri atunci, când zic, că înainte de acesta numai cu 20—25 ani a fost o altă viață, a fost lume mai bună, numai sub lume au de a se înțelege ômenii.

Acosta este starea morală adevărată mai a tuturor comunelor românești în ziua de astăzi, și acosta în spre bine nu se va schimba, până când românul nu se lapadă de nepăsarea acea mare, care în totă viața îl urmărește ca o ispită diavolească, până când poporul nostru nu se va rentörce la credința strămoșilor noștri, și cu încredere fiască în Dumnezeu adevărat și viață cinstită, nu va pune basă, fundament tare, la un viitor mai bun, mai fericit.

Multe sunt ispitele diavolești, cari tôte tind acolo, ca se desfacă legătura acea, carea unește pe poporul nostru cu Dumnezeu adevărat, și credința neclătită în învățăturile Lui.

În tôte zilele putem ceti prin foile românești, și mai ales prin iubitul nostru „Răvașul“ despre prorocii aceia mincinoși, cari toți cu un gând lucră într'acolo ca se sfarme alipirea din inima poporului nostru față de biserică și preoți, acei conducători ai lui, cari în decursul atător veacuri au fost părtași din binele și răul poporului, au fost părtași bucurii și durerii poporului.

Pilde frumoase avem din viața preoților Români, cari dovedesc, câtă iubire simțesc acești apostoli ai păcei față de popor, pentru binele căruia și-au jertfit tot ce au avut mai scump, mai drag, copii, familie, avere, sănătate și nu odată chiar și viața.

Și când între popor, acești fii sufletești ai preoților, se află și de aceia, cari urmază sfatului ispititorilor, ascultă învățăturile lor veninöse

și mincinoșe, spre pildă a nazarenilor sau socialiştilor, faptul acesta adeverește numai ce am zis mai sus, că adecă natura românului e de atare, cât fără cea mai mică socoteală ascultă de sfaturile și învățăturile ômenilor, mai ales însă în cea ce li spre reutatea atât trupescă cât și sufletescă a lor.

Dar' se nădejduim, că de aici încolo se va începe o viață nouă în istoria poporului românesc, se nădejduim că odată se va trezi acest popor nefericit „din somnul cel de mörte“ și éráși va fi ascultător al preoților, cari până acum l'au scăpat din atâtea nevoi, se nădejduim, că acest popor nefericit va cunöște în fine greșela ce a făcut și cu „mână tare și braț înalt“ va sdrobi capul de șerpe al nazarenilor și a socialismului jidovesc, și prin viață adevărat creștinească va pune fundamentul unei vieți zidite pe credința strămoșescă și alipirea cătră preoți și învățăturile lor, va pune temei vieții noué „la care se se închine și cruzii săi dușmanii.“

Ér' noi cari suntem chemați dela Dumnezeu spre a cârmui nu numai sufletele, ci și trupurile ômenilor încredințați păstoririi noastre, se avem încredere în preabunul Dumnezeu, că acela ne va ajuta, ér' după atâtea ocări și batjocuri suferite pentru sfinta lege strămoșescă, chiar din partea fiilor noștri, vom ajunge se avem răsplată nu numai în cer, ci și aici pe pământ, răsplată, că din nou am câștigat inimile poporului cătră noi, și cătră Acela, a cărui învățatură și voie sfintă o propovăduim.

Dumnezeu dee și Maica Precacinstită ne ajute la toți.

— edam.

Adunarea teatrului Român.

Sebeșul-săsesc, 30 Aug.

Despre adunarea generală a teatrului Român vë pot vesti, că a fost frumoasă și cu destul de bune röde încununată. — S'a adunat lume destul de multă, mai ales din jur, s'au luat hotăriri bune, s'au dat serbări frumoșe, și s'a câștigat pentru fondul teatrului vre-o 2000 coröne.

Serbările au decurs ast-fel. Joi în 27 Aug. n. la 5 ceasuri d. a. a sosit comitetul societății în frunte cu venerabilul președinte, Iosif Vulcan, dela Oradea-mare. A fost întâmpinat la gară de comitetul arangiator și a fost salutat cu vorbire de bun sosit de cătră protopopul gr. or. Sergiu Medean. La salutare d-l Vulcan a respuns cu cuvinte de mulțămită. În aceeași seră ôspeți sau întâlnit în pavilionul de vară a otelului central și au petrecut împreună, ca se se cunöșcă, până la 11 ceasuri. Au rostit toaste d-l Zevedeiu Mureșan, paroch. gr. or. în Sebeș și d-l președinte Vulcan.

Vineri, în 28 Aug. n. mare serbătore a sfintei Marii, s'a început cu sfanta liturgie în amindouë bisericile românești, adeca comitetul s'a înfăoșat la biserică gr. cat. și la cea gr. or. de lângă școlă, dar' mai este în Sebeș încă o bis. gr. or. Îndată după s-ta liturgie public se adună în sala cea mare a frumoșei școle române gr. or., unde are să se țină ședința. Sala e frumos împodobită cu verdéță, steaguri și icöne.

Pe la 11 ôre președintele Vulcan deschide ședința cu o vorbire mai lungă despre teatru național. Vorbirea e primită cu aclamări la adresa bătrânului, dar neobositului președinte al societății. — Protopopul Medean salută adunarea în numele poporului român din Sebeș și jur. Din partea Asociațiunii au fost trimiși dela Sibiu doi delegați: Dr. Liviu Leményi și Dr. Miron Cristea. Cel din urmă salută societatea teatrului în numele Asociațiunii dorindu-i, ca lucrarea se-î încununată cu isbândă.

Președintele mulțamește pentru salutările și urările de bine.

Se aleg notari ai ședinței: Dr. Iosif Blaga, secretariul societății și V. Goldiș. — Ar urma să se cetescă raportul general al comitetului, dar' la propunerea d-lui Dr. G. Dobrin, avocatul din Lugoj, rămâne să se cetescă în ședința a doua, înainte de raportul comisiunii. Se aleg deci comisiunile, cari se pregătescă lucrările pentru ședința a doua, și cu acesta partea administrativă se isprăvește. Urmează partea literară, cu mult mai dulce și senină.

D-l Dr. Valer Branisce, directorul Drapelului din Lugoj cetește o disertație despre elementul național în piesele teatrale. D-sa cu multă cunoștință și cu mult simț românesc arată că traduceri și localisările pieselor străine sunt numai în paguba teatrului național. Cere ca teatru național se fie ca și rupt din viața poporului nostru; se cuprindă părți vii din viața românească. Comóra sufletescă a Românilor trebuie se fie isvorul pieselor teatrale. De acea d-l Dr. Branisce îndemná pe scriitorii dramatici să se întörcă la poporul nostru și se alcătuiască din cea ce îmbie viața noastră națională scrierile menite pentru teatru românesc. Aclamări și aplause au resplătit pe

simpaticul și inteligentul Dr. Branisce pentru româneștile sale cuvinte.

A urmat d-l Virgil Onițiu, directorul gimnasiului românesc din Brașov și vicepreș. societății. E un bărbat încă tânăr, dar' cu vrednicie multă, pentru felul cum conduce gimnasiul din Brașov și pentru cărțile sale cu cari a îmbogățit literatura românească. A cetit o amintire frumoșă despre „Tata-moș“ (bunicul său). Plină de simțeminte duiöse, de dragoste față cu trecutele vremi mai bune, și de nimerite observări pentru zilele noastre, scrierea d-lui Onițiu a fost gustată cu plăcere de toți. Isprăvind cu cetitul aclamări și aplause umpluseră sala.

Mai sunt de cetit 3 disertații, dar se amână pe ședința a doua.

Concert și teatru.

Sara s'a dat concert în pavilionul aceluiași otel. Printre cântări au fost și câte-va scene teatrale, cari au făcut förte bună impresie, mai ales prin jocul perfect al tinerului Zah. Bârsan, care învață anume măiestria asta a teatrului, și care avem nădejde se fie stâlpul teatrului românesc la noi.

A cântat corul reuniunii meseriașilor român din Sebeșul-săsesc, condus de d-l Pavel, spre mulțumirea tuturor. Tôte cântările corului au fost românești, populare, cea ce a dat concertului un caracter curat românesc, pe care scenele teatrale, ori cât de bune ar fi fost, nu-l aveau.

Pe lângă cor a mai cântat singur — însoțit pe pian de C. Bauman — tinerul teolog Octavian Mureșan, fiul preotului Zev. Mureșan. Și anumit a cântat întâiu din violină, și apoi mai târziu din gură, cu glas plăcut, bărbătesc, și cu multă pricepere. Cântările acestea: „Ce te legeni codrule?“ și „Solomöne Căpitane“, curat românești și pline de duioșia doinelor noastre, au plăcut förte mult tuturor. D-l Octavian Mureșan a fost aplaudat după vrednicie, și pöte fi mândru de talentele cu care l'a înzestrat Dumnezeu.

D-l Z. Bârsan, asupra căruia se indreptase atențiunea și privirea tuturor, — că-i merse bună veste înainte — a pășit în 3 rinduri pe scenă. Și treptat-treptat s'a dovedit tot mai bine și a cucerit încetul pe toți.

În piesa „Trecătorul“ de Fr. Coppé n'a stîrnit multă plăcere, deși felul cum s'a înfăoșat dintru început aréta că e om, care se pricepe la teatru. A fost förte drăguț, plăcut și natural. Dar' piesa nu era norocösă pentru D-sa; nu putea să-și desfășure totă puterea măiestriei sale. Era prea negurösă povestea, prea fără mișcare, prea plină de visuri, simțiri și nehotăriri; pe urmă fără înțeles limpede, a lăsat publicul nedumerit și întrebător: „adeca ce era se fie?“ Vina de sigur nu era la d-l Bârsan, ci la scriitorul francez Coppé. Ei, a doua, scena cu fierarul, deși monolog, e cu totul alta; e plină de viață, sufletescă, lăuntrică, și förte potrivită prin cuprinsul său firei tragice a d-lui Bârsan. În acest monolog — care pare scris în timpul mai din urmă, după-ce Coppé s'a întors la credință — mai e și o idee morală înaltă, care mișcă inima omului — ori cine ar fi — și la talmăcirea astor fel de simțeminte și idei d-l Bârsan se pricepe mai mult ca la ori ce. A dovedit'o — și dinsul și publicul, care a rămas ca și înlemnit, ascultând cu resuflarea oprită sguđuitoarea poveste și durerosă mărturisire, plină de pocăință creștinească, a muncitorului, care omori-se pe nimericul ortac, ce-l hulise.

Punctul acesta a fost culmea seratei. Piesa, ce a urmat, „Intre patru ochi“ a înveselit inimile, prin fericita deslegare ce o are, și prin legătura apropiată de viața zilnică a cuprinsului ei, dar n'a putut acoperi impresiunea puternică a „fierarului.“

În piesa din urmă au avut o parte bunioară și d-söra M. Muntean, ca soția D-rului Al. Maniu (Bârsan) d-l Moldovan, care a înfăoșat förte bine pe intrigantul baron Petrov, d-l A. Tataru, care a stîrnit mult ris, ca servitor, și d-söra Elisabeta Moga.

A doua ședință.

S'a început la 10 ôre. Dr. Blaga, secretarul societății a cetit darea de samă a comitetului despre lucrările de peste an. D-l Dr. Branisce, într'o vorbire frumoșă, ascultată cu multă plăcere, a cernut întregă darea de samă a comitetului, arétând ce ar fi bine să se facă pe viitor. Tôte propunerile făcute de Dr. Branisce, s'au primit, după o desbatere, la care au luat parte: Dr. Blaga, Virgil Onițiu, Vas. Goldiș, Dr. Dăianu, Dr. Dobrin, și alții.

Dr. Dobrin a arétat cum stau fondurile și venitele societății, cari aflându-se în rinduială s'a dat absolutor cassarului d-l N. Petra Petrescu, și comitetului.

Dr. Radu, profesor în Brad a arétat în ce stă planul de lucrare pe viitor al societății și l'a recomandat spre primire. Cu tôte că Dr. Dobrin s'a arétat nedumerit și îngrijorat asupra lui, planul s'a primit.

Di *Avr. David*, preot în Sebeș, a spus că ce ispravă a făcut comisiunea pentru înscrierea membrilor noi. Mai mulți Domni, Dămine, conume bisericești și politice, s'au făcut membrii fundații cu 200 cor. ori pe viață, cu 100 cor. ori ordinar, cu 10 cor. pe an, și astfel s'au strins aproape 2000 cor.

La chemarea brădenilor, tâlcuită prin Dr. Radu, s'a hotărât ca adunarea viitoare să se țină în orașelul *Brad*.

Înaintat fiind timpul nu s'au mai putut ceti lucrările amânate de crî, ale d-lor Dr. Blaga, Dr. Bređicean și Seb. Stanca, și a ramas să se publice în *Anuarul* cel dă societatea în fie-care an.

Dupăceea Președintele arătându-și mulțumirea pentru buna primire și bunul sfîrșit al adunării închide ședința.

Banchet și bal.

La 2 ceasuri d. a. s'a început banchetul în otel central. Sala de concert de aseară era acum tot o masă, în formă de U. În frunte ședea președintele Ios. Vulcan. De a dreapta s'a: Dna Vulcan, d. V. Oniț, dna Petrescu, Dr. Dăianu, Dr. Barbu (Caransebeș) Dr. Fodor (Abrud). De a stînga: Dna Onițiu, D. Goldiș, Dr. Cristea, Dna și Dnu Mureșan. În față: Em. Ungurean, avocat în Timișoara, între cei doi protopopi din Sebeș, apoi Dr. Laur. Pop, avocat (Abrud), Dr. Branisce, Petra-Petrescu, etc. Toaste au fost multe: *Ios. Vulcan* pentru Măiestatea Sa. Protopopul *Al. Dobrescu*, pentru președintele și comitetul societății. *Virgil Onițiu*, a vorbit frumos pentru Sebeșeni, arătându-le amintirile frumoase legate de Sebeșul-săsesc, unde s'au tipărit cele dintăi cărți bisericești în limba românească.

Ca și în prelegerea sa despre „*Tata-moș*” d. Onițiu ne-a îndemnat să nu mergem orbiș tot înainte, ci să ne mai uităm și înderăpt, la amintirile din strămoș, că numai înaintând în strînsă legătură cu trecutul putem clădi un viitor mai bun. *V. Goldiș* închinând pentru „Asociațiune” și reprezentantul ei a criticat multe scăderi ale Românilor. *Dr. Miron Cristea* răspunzîndu-i de asemenea s'a plîns împotriva invidiei și pismei. *Dr. N. Comșa* medic în Seliște a închinat pentru dame, iar *Lazar Tritean* pentru presă și reprezentanții ei. Din însărcinarea redactorilor a răspuns directorul *Révașului*, mulțumind și amintind în firul celor spuse de d. Onițiu despre ospetul vitezului *Pavel Chinezu*, după învingerea din Câmpul-pănei (apropo de Sebeș) când juca cu un Turc în gură și câte cu unul în mîni. În legătură cu acest fapt de mîrire, legat de acest colț de țară, a căruia fiu e și vorbitorul, spune versurile lui *Nenișescu*:

De s'ar cunoște toți Români și ar fi un suflet și o simțire în veci atuncia ar sta neamul și ar pune lumea în uimire.

Insuflețirea stîrnită își ajunge culmea tot la glasul d-lui *Bărsan*, care declamează o poezie minunată de *Eminescu* („*Lupta dela Rovine*”) prin care înalță inimile toate și le cucerește de nou cu talentul său.

Sara a fost bal mare, bine cercetat. Multe dămine și d-șore purtau costumul românesc din acele părți și din Seliște și le stetea foarte bine. Nicî un port nu e ca portul românesc, dacă e curat și bine îngrijit.

Coresp.

CĂRȚI DIN TÔTE PĂRȚI.

Tășnad, 1 Sept. n. 1903. Sfințirea bisericii și a școlii din Săruad s'a săvîrșit *Duminecă*, în 30 August luând parte lume multă. Domnul *Stefan Havași*, marele binefăcător, care e născut în Săruad, și a dăruit peste 6000 corone pentru școlă și biserică, a sosit Sămbătă în 29 August dela Cluj la Tășnad, însoțit de Dl director al „Economului” *Basiliu Podobă* și-a fost întâmpinat la gară de membri „senatului și poporului” din Tășnad în frunte cu bravul preot *George Stanciu* și de pruncii de școlă. O copilă de școlă l'a bineventat și i-a predaț un buchet de flori. Dl *Havași* a răspuns cu ochii scălțați în lacrimi de bucurie, mulțumind pentru primirea cea frumoasă și dorind, ca biserica și școlă se verse tot mai multă lumină între iubiiți și consăteni. La căsile parohiale din Săruad nouă și acelea, ca și biserica și școlă din Tășnad și Săruad, cari tôte laudă harnicia „senatului și poporului român” de acolo, au fost așteptați de mulțime de popor, cari strigau: „să trăiască marele binefăcător!” Aci a fost bineventat de Rrs. Domn. *Alimpiu Barboloviciu*, care a săvîșit sfințirea bisericii și școlii Actul sfințirii sa săvîșit din partea alor 7 preoți, cari erau în brăcați în ornate bisericești în frunte cu Rrs. Domn vicar *Barboloviciu*, reprezentantul Ex. Sale episcopului din Gherla. Biserica era plină de credincioși, de și începuse de dimineță a ploua. Făcînduse sfințirea apei, întreg poporul a eșit în frunte cu stegurile bisericești și cu preoții și au mers la școlă cea nouă. O școlă bună și mare, de-ar putea fi mîndrie unui oraș. Binecuvîntată fiind școlă a fost dată menirea sale prin o cuvîntare rostită de Dl vicariu, care au stors lacrimi din ochii tuturor. A vorbit despre limbă, credință și obiceiurile românești, apoi sa albina cea bună, depărtându-se de coșniță din averea sa adunată cu multă osteneală, a venit și a redicat școlă această frumoasă, ca să lumineze pururea în mijlocul neamului său. Tot publicul a erupt în strigăte: „să trăiască” și l'au ridicat pe Dl *Havași* pe umerii săi. Orchestra compusă din vreo 10 tineri din popor, provîzuiți cu trîmbițe și cimbele bine răsunaătoare, a cântat *la mulți ani*, de tremurau părății școlii. Întors tot publicul la biserică sau săvîrșit sfințirea bisericii, după acea sf. liturgie

s'în urmă Dl vicar a ținut o nouă vorbire despre biserică. Cu vorbirea acesta a două-ora a mișcat inimile până la iacrimi și când a mulțumit din nou tuturor aceluia cari au jertlit pentru biserică și școlă și în deosebii D-lui *Havași*, din nou a resunat *să trăiască*, însoțit de orchestra. Era 1 ceas după amieză când am eșit din biserică. La 2 ore s'a început banchetul, în grădina școlii, un loc anume pregătit pentru acest scop. Au luat parte peste 60 persoane domni, dămine și o mare parte din țeranii. Șirul toastelor la început Dl vicar vorbind pentru Maj. Sa Imperatul Rege și pentru Papa dela Roma, au mai toastat D-l protopop *Coroian* pentru Ex. Sa episcopul din Gherla, Dl prot. *Iernea* pentru Dl vicari, preotul locului Dl *Stanciu* pentru marele binefăcător *Havași* și pentru Dl dir. *Podobă*. Dl *Havași* a răspuns lăcrîmînd de bucuria ce o simțeste alîndusă în satul său de unde s'a depărtat înainte de acesta cu 50 ani. — Domnul *Podobă* a vorbit pentru „senat și popor”, apoi pentru femeia română. A plăcut mult asemănarea cu paiangul și albina, Zicea: Paiangul și albina într'o zi sau apucat, ca dintr'o flăcă se adune miere bună de mîncat, Paiangul a țesut și nimica n'a făcut, er' albina în tăcere a adunat multă miere. A închinat pentru femeile române și anumit pentru D-na preoteasă din loc, care ca și o albină singuricioasă a îndulcit viața bărbatului său, care atîtea lucruri frumoasă a săvîrșit cu ajutorul senatului și bravului popor din aceste două comune. La sfîrșitul banchetului a început a curge tare ploia, ca o nouă binecuvîntare. Sara s'a ținut bal în Tășnad în folosul școlii. Cu jocurile și cântările românești sau desfătat publicul cel mare până altă zi în răsăritul soarelui.

Calătoria.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ.

— **Prăsnuiți Duminecele!** Legea Dumnezească și omenescă ne poruncește să ne reținem în Dumineci și sărbători dela lucru, sfințind zilele acelea Domnului. Dacă noi nu vrem, nimenea nu ne pôte sili, să călcăm legea. Dovadă e și următorul cas: Poporul din *Tôtelec* a primit porunca dela proto-pretoare, ca în 23. Aug. ce era Dumineca, să iese cu mic cu mare la câmp pentru góna sălbătăciunilor. Preotul, On. *Em. D. Macelariu* a scris la notar, care a dat poporului porunca proto-pretoare, că n'au drept să iee poporul dela biserică pentru plăcerea de vînat a domnilor. Auzind proto-pretoarele a trimis îndată poporul acasă de pre câmp și poporul a mers la biserică, să se rîge împreună cu preotul, care a știut și a avut cutezanța să aperse legea față de cei puternici.

— **Sășii** sunt numai 200 de mii în Ardeal, de 15 ori mai puțini ca noi Români, dar ei au mai multe societăți și reuniuni culturale de cât noi. Reuniuni mari noi avem două: *Asociațiunea și soc. pentru fond de teatru*. Ei au vre-o 5! Și tôte aceste societăți ale lor își țin adunările de-odată în același loc. În estan le-au ținut în 27—29 Aug. de-odată cu adunarea teatrului nostru, în *Apoldul-mare* o comună puternică, aproape de Sebeș. Au fost serbări foarte frumoase. Dîr mai bine ar fi dacă și societățile noastre și-ar ține la un loc și de-odată adunările lor. S'ar cruța multe cheltueli.

— **Frumoșe daruri** au făcut bisericii noastre din Cluj: *Elena Ceușan* dăruind un frumos covor de califea pe amvon și *Ana Aldea* dând o perdea de atlas albastru la ușa împărătescă a altarului. — **Dșe** binecuvîntă pe cei ce iubesc bunăcuviința casei Lui.

— **La manevrele** cele mari împărătești, în jurul Lipovei, nu va lua parte Măiestatea Sa, ci numai Moștenitorul tronului, arhiducele *Francisc-Ferdinand*.

— **Cărți postale**, ilustrate cu ceata călușerilor dela concertul tinerimei universitare din Cluj (1 Martie 1903) se pot căpeta, cu 10 fil. bucata la administrația foii noastre și la librăria „*Aurora*” (A. Todoran) în Gherla.

— **La coșocna** — după cum aflăm — s'a făcut adevărat pelerinaj, ca la mănăstiri, în ziua sfinței Mării. Din *Corpade* mai ales, apoi din *Desmir*, *Pata*, *Gădălin*, *Cara* și *Aiton*, mulțime de popor a venit la biserică cea nouă, ridicată prin stăruința protopopului *Ioan Hăfegan*. În acea zi la prînz și la cină fruntașii conducători ai poporului au fost întruniți la ospitala masă a protopopului, unde sau rostit și toaste.

— **De la temnițe**. În 10 Sept. n. d-l *Teod. Păcățan* va intra în temnița din *Seghedin* să-și facă pedegsa. În 27 Sept. se va elibera din temnița din Cluj d-l *Andrei Baltes*, fost red. responsabil al „*Tribunei*.”

— **Starea politice** este tot încurcată, atît în țară cât și în afară, mai ales în Turcia și Bulgaria. Măiestatea Sa Imperatul Rege a primit în 1—2 Sept. pe regele Englezilor, *Eduard* al 7-lea, ca ôșpe al său în Viena. Pentru aceea a părăsit pe câteva zile Budapesta și trebile ungeresti. Pe Joi, 3 Sept. e așteptat să vină la Budapesta și să asculte de nou pe căți-va fruntași bărbați ungeri, apoi să denumescă pe cineva de prim-ministru. Se zice că va fi numit *Wekerle Sándor*, care a mai fost ministru.

— **În Macedonia** luptele bandelor bulgare cu Turcii curg zilnic. Mai multe sate, mai ales de cele locuite de Români macedoneni au fost pustiite. În *Bulgaria* e mare ferebere. Se crede că va fi resboiu între Bulgaria și Turcia. În cazul acesta *Serbia* ar lupta contra Turcilor, ear *România* din încredințarea puterii mari, cum sunt Germania,

Austro-Ungaria și *Rusia*, ar intra cu armata sa în Bulgaria să facă rînduială. Așa se scrie prin foi; vom vedé ce va mai fi.

— **Mai marii popoarelor** Regii și Impărații călătoresc, foarte des de un timp încóce, unul la altu, cea ce e semn că vremile sunt grele și se așteaptă lucruri mari. În curînd *Țarul Rusiei* va cerceta pe M. Sa *Francisc Iosif*, apoi va merge la *București*, ca nănaș la botezul micului prinț român *Nicolae*. — *Impăratul Germaniei Wilhelm*, va sosi în 12 Sept. n. în Ungaria, la *Belye*, la castelul prințului *Frideric*, și va petrece acolo câteva zile.

— **Alesandru Roman**, unul dintre cei mai de frunte Români, fost deputat, ziarist, profesor de limba română la universitatea din Budapesta, își dîorme somnul de veci în cimiterul gr. catolic din *Sebeșul-săsesc*. Din prilejul adunării teatrului român, mulți fruntași adunați acolo, în frunte cu președintele *Ios. Vulcan* au cercetat mormîntul marelui fiu al neamului și au pus pe cripta lui o frumoasă cunună de flori. D. *Vulcan* a rostit și o frumoasă cuvîntare arătînd vrednicia repositului. A fost o duiosă și pîtrunzătoare serbare.

— **În Murăș-Uióra** sa ținut la 28 August o frumoasă petrecere de vară în folosul bisericii nouă de acolo.

Nu știu că materialicește cum a succes petrecerea asta, dar moralicește știu că a succes cât se pôte de bine.

De remarcat e că și din mari depărtări am văzut tineri în *Uióra*, pôte ca să vadă floricelele draguță de pe *Murăș*.

Veselia își ajunge apogeul când cu trenul de 11 ore s'era mai sosiseră și vre-o 5 universitari români din *Cluj*.

Cu tôte veselie și impresie dulci ce mi-a lăsat petrecerea acesta, nu pot să trec cu vederea a nu aminti trei lucruri la cari ar trebui să țină tinerimea noastră, și anume: ar fi de dorit ca tinerimea, 1. să împreune astfel de petreceri cu declamări, cântări sau piese teatrale, 2. să pună grijă mai mare pe jocurile noastre naționale pe *Hora*, *Sërba* și *Romana*.

De altcum repetez, petrecerea simplă cum a fost a succes preste așteptare.

În pauză și-a și exprimat mulțumirile sale președintele *Galea* față de publicul cari a participați.

La dorința generală răspunde tinerul *Dr. Ioan Giurgiu* în cuvinte prea frumoasă, arătînd menirea și importanța astor fel de petreceri.

În pauză ne-a delectat dămna *Galea* cu vre-o câteva doine adevărat românești. Petrecerea a durat într'o animație până în zorii de zi.

— **Postul de vicenotar** în *Sălcuia* (*Alsó-Szolcsva*) com. *Turda Arieș* e vacant.

— **Sunt date în concurs**: postul de învățător-cantor în *Bociu*, *Vișag*, *Tranișu*, (tractul *Morlaca*), *Urca* de *Câmpie* (*Turda*) *Balda* (*Cătina*) *Coc*, *Iclănz* și *Sieuşa* de *Câmpie* (*Ludos*) *Aiton*, iuv. sec. (*Coșocna*) *Bercea* (*Almaș*) *Valhdid* (*Başfalău*) *Bucurdea-grănoasă* (*Blaj*) *Oieșdea* (*Alba-Iulia*) și postul de paroh în *Tritul* de sus. — În tractul *Clujului* încă vor fi de ocupat câte-va posturi de învățător.

Posta Redacțiunii.

„**Peregrinul**”. Numai ca știre scurtă se pôte da. Suntem îmbulziți de scrisori. — D-lui *Gy. E.* Vă rugăm să ne arătați adresa de acum, ca se vă răspundem la scrisoarea din *Sovata*. O făceam cu plăcere de atunci, dar numai târziu am primit-o la mîna. Dacă vii la *Cluj*, cercetează-ne. — **Seliștea** (*Maramureș*). Scrisoarea o vom publica o cu plăcere numai se avem loc. E culeasă alt-fel de acum.

Sz. 9335|1903.

tkvi.

Árverési hirdményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Lupás Pascui* sztmihálytelki lakos végrehajtónak *Rusz Józsefné* szül. *Lupás Mária* sztmihálytelki lakos végrehajtást szendvő elleni 50' fillér perbeli követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósg területén levő, Szt-Mihálytelke községben és határan fekvő és a sztmihálytelki 18. sz. tjkvben A. I. 1, 3, 5, 9, 10. rendsz. alatti 33, 34, 296, 297, 385, 688, 792. hrszámú és a végrehajtást szendvő nevében álló egész ingatlanra 477 korona becsárban; a 48. sz. tjkvben A. I. 18, 21, 24, 36. rend alatti 307, 401, 402, 540, 927. hrszámú ingatlanokból végrehajtást szendvőt B 42 sorszám szerint megillető 1/2 rész jutalékára 54 kor becsárban; 87. sz. tjkvben A 1. rend alatti 809, 810. hrszámú egész ingatlanra a végrehajt. 156. §-ának alka'mazásával egészben 83 kor. becsárban; a 106. sz. tjkvben A 1. rend alatti 1210/1. hrszámú ingatlanból végrehajtást szendvőt B. 39. sorszám szerint megillető 1/2 rész jutalékára 46 kor. 39 fill. becsárban mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi szeptember hó 29 ik napján délelőtt 10 órakor Szt-Mihálytelke község hivatalos szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagyis az 1881. LX. t.cikk 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. IX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átzoigálatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól Kolozsvárt, 1903. július hó 12-én.

Szentkirályi Ákos
kir. tszéki bír.

Moldovanu Basil
el. szerkesztő

„THE STANDARD“

— fundată în anul 1825. —

Efectuește
asigurări de viață
pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual Coróne :	32,000.000.—
Dividende solvite Coróne :	170,000.000.—
Avere proprie Coróne :	260,000.000.—
Despăgubiri de viață Coróne :	520,000.000.—

Agentura generală pentru
Transilvania :
Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.
Filială pentru Ungaria :
Budapesta, strada Kossuth-Lajos
nr. 4. în palatul Standard.
(Casa proprie).
Centrala generală :
Edimburg. (Anglia.) 17, 12—

SÁRGA JÁNOS

casă de aurărie, juvaeruri și institut pentru decorarea bisericilor.

Recomandă bogatul său magazin de

vase și paramente bisericesci,
cum și de juvaeruri de diamante și diamante, orologe de aur și argint, tot felul de
argintării și bijutării.

Catalog mare ilustrat se trimite gratis și franco.

Cluj (Kolozvár), piața Mátyás-tér nr. 13.

— Telefon 354. —

7, (16—25.)

Gratis și franco primește orî cine o
cărțică din care
póte face fără orî
ce aparat, **licorurile cele mai
fine și rum,** cu arómele mele cunos-
cute în tótă țara.

WATTERICH A. BUDAPEST.
VII. Dohány-u. 5.
5—10.

Wilheim Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește orî ce fel de
mésurare de pámönt,
mappare,
arangeare de posesiune.

După acord marchează linia
cáii ferate normale orî
inguste.

Prețuește moșii, esoperează
și valorează patente, pre
lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite
la adresa de mai sus.

9—50.

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie)
strada Vesselényi-Miklós-utca 26.

Filială în Gherla (Szamosújvár)
strada Alsó-viz-utca n-rul 18.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—
„ Fonduri de rezervă	130,773.—
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—
„ Depuneri spre fructificare	1.003,211.—

Primesce depuneri spre fructificare dela privați cu
5% -te și dela corporațiuni culturale sau filantropice
cu 5½% -te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară
cu 7% și 8% -te;

Acórdă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de
hártii de valóre notate la bursă cu 8% și 7% -te;

Efectuesce tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozvár.

Direcțiunea.

5, 23—50.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare
din comitatele : Cojocna, Murès-Turda,
Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dob-
băca, Ciuc, Sălagiu, Sătmár, Bihor, Ma-
ramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și
explosiuni orî ce fel de edificii, măr-
furi, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în tóte modurile obicnuite,
anume: *capitale pentru casurii de mórte,*
pe viață, de zestre, rente etc.

ASIGURĂRI POPORALE fără cerce-
tare medi-
cală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuelile înormintării, contra
grindinei, sémănături de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci
în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri
pentru foc de K. 3.042,619.84 fil., iar
pentru capitale asigurate pe viață Kor.
2.992,162.98 fil. Suma asigurărilor contra
focului e de K. 112 milioane. Suma asi-
gurărilor pe viață e de K. 10.2 milioane.

Oferte și orî ce îndrumări se pot primi în limba
românească și în tóte limbile din țără de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din
comunele mai mari.

10, 14—40